

Aleksis K, Sunnuntai-Kaleva

Mieron tiellä

Kesän tultua on alettu taas kovasti keskustella siitä, mitä kerjäläisille oikein pitäisi tehdä, jotta heistä päästäisiin eroon. Erityisesti puheenaihe kuumeni, kun itse pääministeri Matti Vanhanen otti siihen kantaa ja kehotti olemaan antamatta kerjäläisille yhtikäs mitään.

Äkkipäätä tuo ehkä tuntuu kovasydämiseltä, mutta tarkemmin ajatellen on pakko myöntää pitkin hampain, että pääministerimme kannanotto on ymmärrettävä. Ei tuo alituinen rahan ronkkuminen varmaankaan lopu niin kauan kuin sen havaitaan tuottavan tulosta. Jos joka kerran kun kerjäläinen kehtaa jotakin pyytää, hänen tilillensä ilmaantuu kymppitonni tai pari, ei hän tietysti kerjäämistä lopeta. Eihän se ole hullu joka pyytää, vaan se joka antaa.

Sama koskee sen sortin renttahelkkuja, jotka eivät ehkä ihan suoranaisesti kerjää, mutta yrittävät muka jonkinlaisella kaupanteolla saada lähimmäiseltä rahat parempaan talteen. Tiedämmehän me heidätkin. Yksi myy muka jonkinlaisia tauluja, patsantekeleitä, omatekemiä kirjoja tai muuta himphamppua tolkuttomaan ylihintaan. Toinen järjestää ”talouspoliittisia seminaareja”, joihin osallistumisesta pitää maksaa jopa tuhansia euroja vain siksi, että siellä joku takavuosien puolijulkkis murjaisee, kuinka lama-aikana pitäisi säästää ja muistakaapas budjettikuri.

Nykymaailman menossa on havaittu jopa sellaista kerjäämistä, jota ei kerjäämiseksi edes ymmärretä – eikä se aina sitä olekaan, koska kerjäläiselle on suorastaan tyrkytetty tykötarpeita pyytämättä ja yllätyksenä. Näissä tapauksissa saattavat aivan kuin huomaamatta vaihtaa omistajaa sellaiset hyödykkeet kuin kristallimaljakot, juhlapäivälliset, tuppeensahatut lautatapulit ja sen sellaiset. Ne ovat näennäisesti täysin ilmaisia tai ainakin reilusti alennettuja, mutta ei niitä silti voi pitää suomalaisen elämänmenoon kuuluvana asiallisena toimintana. Maan tapa ne toki voivat silti olla.

Pääministeri taitaa olla oikeassa myös siinä, että kerjäämistä on hyvin vaikea lopettaa lainsäädännöllä. Totta kai uusia lakeja voidaan säätää, niillä voidaan kieltää kaikenlaista ja määrätä vaikka ilmoittamisvelvollisuus, mutta ei se vielä riitä. Lakien toteutumista täytyy myös valvoa ja niiden rikkomisesta pitää seurata sanktio. Muuten saattaa hyvinkin käydä niin, ettei koko kerjäämisestä ilmoiteta kenellekään, koska ilmoittamatta jättämisestä ei rangaista millään tavalla.

Lopuksi on kumminkin sanottava, että kaikki eivät suinkaan edes halua päästä kerjäläisistä eroon, vaan mieluummin auttaa heitä. Siitä nimittäin saattaa olla hyötyä auttajallekin joskus tulevassa elämässä. Hän saa itselleen hövelin olon ja on lisäksi aina mahdollista, että kerjäläisestä tulee seuraavaan hallitukseen ministeri, tai ainakin tärkeä kunnanisä. Jos hänen auttajansa joskus tarvitsee esimerkiksi myötämielistä kaavoitusta, hyviä kauppatontinpaikkoja tai muita tärkeitä päätöksiä, kerjäläinen saattaa hyvinkin muistaa, että tämäpä luvanhakija oli kovin ystävällinen silloin kun ystäviä tarvittiin.

Artikkelin lähde Kaleva